

## Glossariy

### 9.4 Hayvonlarning tayanch-harakat sistemasi

1. Tayanch sistemi – tananing shaklini saqlab turuvchi va harakatlanishga yordam beruvchi suyaklar va bo‘g‘imlar tizimi.
2. Suyak – mustahkam va zich organik to‘qima bo‘lib, tana shaklini tashkil qiladi.
3. Bo‘g‘im – ikki yoki undan ko‘p suyaklar o‘rtasidagi harakatlanishni ta‘minlovchi joy.
4. Umurtqa pog‘onasi – boshdan dumg‘azagacha cho‘zilgan suyaklar qatori.
5. Kostochka (suyak to‘pi) – suyak ichidagi ichki bo‘shliq.
6. Suyak qavati – suyakning tashqi va mustahkam qismi.
7. Suyak iligi – suyak ichidagi yumshoq to‘qima, qizil va sariq ilik turlariga ega.
8. Qizil ilik – qon hujayralarini hosil qiluvchi suyakdagi to‘qima.
9. Sariq ilik – asosan yog‘ tolalaridan iborat bo‘lib, energiya zaxirasidir.
10. Osiyinka – suyaklarni bir-biriga bog‘laydigan kuchli to‘qima.
11. Ligament – bo‘g‘imlarni mustahkamlagan bog‘lovchi to‘qima.
12. Tendon – mushakni suyakka biriktiruvchi qattiq to‘qima.
13. Suyaklarning o‘simlik yoshi – yangi suyak to‘qimasining hosil bo‘lish jarayoni.
14. Plastik moslashuvchanlik – suyaklarning tashqi ta’sirlarga qarshi o‘zgarishga qobiliyati.
15. Bo‘g‘im kapsulasi – bo‘g‘im atrofiga o‘ralgan himoyalovchi qatlam.
16. Suyak o‘sishi – suyaklarning uzunligi va kengligi bo‘yicha kattalashishi jarayoni.
17. Suyak zichligi – suyak to‘qimasining zichligi va mustahkamligi ko‘rsatkichi.
18. Umurtqa subluksatsiyasi – umurtqa suyaklarining nisbatan joydan biroz siljishi.

19. Kalsiy fosfatlar – suyak to‘qimasining asosiy minerallari, suyaklarni mustahkamlaydi.

20. Osteoblastlar – suyak hosil qiluvchi hujayralar.